

KvK-nummer : 27172198
Emailadres : rr@rechtspraak.nl
Postadres : Paleis van Justitie, kamer P1-1325,
postbus 20302, 2500 EH Den Haag
Rekeningnr. : 8071562

Nieuwsbrief, jaargang 1, nummer 2

INLEIDENDE OPMERKINGEN

Geachte lezer,
Hierbij treft u de tweede Nieuwsbrief aan van Stichting Rechters voor Rechters. Sinds de vorige Nieuwsbrief heeft het bestuur diverse acties ondernomen, waarover u elders in deze brief meer kunt lezen. Daarnaast is het bestuur hard bezig om zicht te krijgen op degenen die zich actief voor Rechters voor Rechters zouden willen inzetten. Op dit moment zijn het vooral de bestuursleden zelf die contacten leggen en de cases zelf verzamelen maar dit zou in de toekomst voor een aanzienlijk deel ook door de anderen (zoals wij in de vorige nieuwsbrief hebben uitgelegd: echt actieve ondersteuners als zogenaamde 2^e schil, de passieve ondersteuners in de 3^e schil) gedaan kunnen worden. In verschillende taakgroepen zullen de participanten van de schillen de ontwikkelingen (rond rechters) in bepaalde landen of regio's volgen en waar nodig in overleg met het bestuur actie ondernemen. Inmiddels hebben zich reeds diverse geïnteresseerden aangemeld. Om de daadwerkelijke invulling en taakverdeling

uit een te zetten en om elkaar te leren kennen, organiseert het bestuur een bijeenkomst op vrijdag 25 juni 2010, waarover u elders in deze Nieuwsbrief meer kunt lezen. Ik nodig u van harte uit om u hiervoor aan te melden indien u dat nog niet gedaan hebt, maar u zich in meer of mindere mate zou willen inzetten voor Rechters voor Rechters. Alle hulp is welkom en samen kunnen we wellicht veel betekenen voor rechters elders in de wereld. Ons werk blijft bovendien ook niet onopgemerkt: er vindt veelvuldig contact plaats met de special rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers van de VN, mevrouw G.C. Knauth de Albuquerque e Silva, en zij zal vermoedelijk op de bijeenkomst van 25 juni een lezing geven. Daarnaast is er regelmatig contact met de secretaris van MEDEL (Magistrats Européens pour la Démocratie et la Liberté) over de problemen met rechters in m.n. Georgië, Servië en Slowakije. Ook hierover leest u elders meer.

Gerritjan van Oven, voorzitter.

ACTIES/LANDEN

In deze rubriek treft u een overzicht aan van de landen waarover Rechters voor Rechters tot op heden informatie heeft kunnen verzamelen en van welke acties er eventueel al met betrekking tot deze landen en cases zijn ondernomen of op korte termijn in de planning staan.

Algemeen: bezoek aan VN-rapporteur

Twee bestuursleden van Rechters voor Rechters hebben tezamen met de directeur van Advocaten voor Advocaten een uitgebreid gesprek gevoerd met de Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers van de Verenigde Naties, de Braziliaanse Gabriela Knaul de Albuquerque e Silva. Wij hebben een aantal van de situaties waar Rechters voor Rechters zich mee bezig houdt onder haar aandacht gebracht. Mevrouw E Silva stelt het zeer op prijs op de hoogte te worden gehouden van meldingen aangaande rechters die in hun beroepsuitoefening ernstige belemmeringen ondervinden.

Samen met Mevrouw E Silva en een aantal andere organisaties op het gebied van ondersteuning van mensenrechtenorganisaties (waaronder de Stichting Advocaten voor Advocaten, de International Comité on Jurists and Lawyers Right's Watch Canada) organiseert Rechters voor Rechters op 3 juni 2010 in Geneve een zogenaamd side event tijdens de VN-Human Rights Council Vergadering gedurende de eerste week van juni).

Equador

Er is contact gelegd met een oud-Magistraat en een advocaat. Het lijkt er op dat er diverse gevallen bestaan waarbij de onafhankelijkheid van rechters wordt bedreigd. Meer informatie hierover hoopt Rechters voor Rechters in een volgende Nieuwsbrief te kunnen verstrekken.

Filippijnen

In de vorige nieuwsbrief maakten wij melding van een Filippijnse rechter die door de autoriteiten aldaar ernstig onder druk

wordt gezet. Er doet zich binnenkort de mogelijkheid voor om betrokkene te spreken. Zodra mogelijk zullen wij u nader berichten.

Georgië

Op 22 april organiseerde Rechters voor Rechters een bijeenkomst in het gerechtsgouw in Arnhem waar het gerechtshof ons gastvrijheid verleende. Tamara Laliashvili hield een lezing over

haar ervaringen als lid van de Hoge Raad in Georgië en haar disciplinaire vervolging eindigend in haar ontslag in augustus 2006. De tekst van haar lezing treft u elders in deze Nieuwsbrief aan. Zoals eerder gemeld heeft zij met drie andere ontslagen leden van de Hoge Raad een klacht ingediend bij het EHRM in Straatsburg. Haar raadsman bij de procedure in Straatsburg, professor Weber uit Osnabrück, heeft de stand en inhoud van de procedure toegelicht.

Inmiddels heeft professor Weber de klacht van Tamara Laliashvili nog aangevuld met een beroep op de vrijheid van meningsuiting in het voetspoor van de zaak Kudeshkina tegen Rusland (zie hierover Nieuwsbrief 1).

Medel

De vereniging MEDEL (Magistrats Européens pour la Démocratie et les Libertés) is in 1985 opgericht (overigens onder andere door 2 Nederlanders).

Het lidmaatschap staat open voor nationale beroepsorganisaties van magistraten (dus rechters en leden van het OM) en hun leden. Op dit moment zijn organisaties uit 13 Europese landen (inclusief Turkije) aangesloten bij Medel. De NVVR is niet aangesloten bij Medel.

Meteen na de 'doorstart' van Rechters voor Rechters eind vorig jaar is door ons contact gezocht met Medel. In februari 2010 is Rechters voor Rechters samen met Medel op werkbezoek gegaan in Servië (zie hierover elders in deze Nieuwsbrief). Op 19 maart 2010 heeft Rechters voor Rechters de

ledenvergadering bijgewoond van Medel in Turijn. Rechters voor Rechters hecht groot belang aan een goede samenwerking met Medel, niet in de laatste plaats om hun uitgebreide internationale netwerk.

De komende maanden staan in het teken van een nadere kennismaking met Medel. Rechters voor Rechters beraadt zich over de wijze waarop de samenwerking het beste gestalte kan krijgen zonder dat de onafhankelijke positie van Rechters voor Rechters in het geding komt.

Rusland

In het NRC handelsblad van 13 februari 2010 is een uitgebreid interview geplaatst met Olga Kudeshkina. Wij hebben haar situatie besproken met de Special Rapporteur Da Silva. Rechters voor Rechters is in overleg met Olga over de vervolgstappen die genomen kunnen worden.

Servië

Servië is een potentiële kandidaat-lidstaat voor toetreding tot de EU. In het kader van het stabilisatie- en associatieproces en het Europees partnerschap met Servië is de hervorming van het rechtsstelsel tot een van de topprioriteiten benoemd.

Eind december 2009 zijn in Servië door de High Judicial Council in het kader van hervormingen van de rechterlijke macht meer dan 800 voor het leven benoemde rechters (en overigens ook ruim 150 officieren van justitie) niet opnieuw benoemd of te wel ontslagen. Gealarmeerd door dit bericht heeft Rechters voor Rechters samen met MEDEL (Magistrats Européens pour la Démocratie et les Libertés) van 4 tot 6 februari 2010 op uitnodiging van de Servische rechtersvereniging JAS een werkbezoek gebracht aan Belgrado.

Gedurende 2 dagen is, om een goed beeld te krijgen van de situatie, met vele personen gesproken, waaronder met de voorzitter van de High Judicial Council, de ombudsman, hoogleraren van juridische faculteiten, leden van de balie en met journalisten. Bovendien is door tussenkomst van de Nederlandse ambassade ook gesproken met vertegenwoordigers van de OVSE en de

Raad van Europa. Tijdens de druk bezochte afsluitende persconferentie in Belgrado hebben RvR en Medel het belang onderstreept van de onafzetbaarheid van rechters als fundamentele waarborg voor een onafhankelijke rechterlijke macht. Voorts hebben zij hun zorg uitgesproken over het totale gebrek aan transparantie in de gehanteerde selectieprocedure. Geen van de 837 rechters heeft een geïndividualiseerde beschikking ontvangen, er is geen sprake geweest van hoor en wederhoor, noch is er een adequate beroepsprocedure opengesteld.

RvR heeft aandacht gevraagd voor de situatie in Servië bij onder andere de Venice Commission van de Raad van Europa, bij de CCJE (Consultative Council of European Judges, bij Servische ambassade en tijdens ons bezoek in maart aan de speciale rapporteur van de VN inzake de independence of judges and lawyers (zie hierover elders in deze Nieuwsbrief). Later in februari heeft ook een EU-expertwerkgroep Servië bezocht, naar aanleiding van hun bevindingen heeft José Barroso in een brief aan JAS van 27 april 2010 onder andere het volgende vermeld:

‘The findings of the expert mission confirm that the re-appointment procedure showed important shortcomings regarding the composition and independence of the High Judicial Council and the State Prosecutorial Council, the application of objective criteria and the transparency and reliability of the overall process.’ Aan de Servische autoriteiten is ‘in an unambiguous way’ gevraagd de procedure te herzien.

Desondanks is er nog niets veranderd voor de ontslagen Servische rechters. De situatie aldaar zal door RvR nauwlettend in de gaten worden gehouden. De uitnodiging van JAS voor een follow-up werkbezoek is reeds door ons ontvangen.

Zie voor een volledig overzicht de gemeenschappelijke verklaring van RvR en Medel:

www.medelnet.org/pages/128_2.html. Op deze site is ook andere relevante achtergrondinformatie beschikbaar.

Slowakije

Inzake Slowakije is contact gelegd met de Nederlandse ambassade in Bratislava.

Vanuit de ambassade is contact gelegd met enkele leden van de Hoge Raad die momenteel disciplinair worden vervolgd. Ook andere westerse diplomaten houden zich met deze situatie bezig en hebben onder andere disciplinaire processen bijgewoond.

Rechtters voor Rechtters heeft de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak verzocht aan deze (meer structurele) kwestie aandacht te besteden binnen de Consultative Council of European Judges (CCJE). Aan de Raad voor de Rechtspraak is hetzelfde gevraagd maar dan met het oog op het netwerk van Europese raden voor de Rechtspraak.

Spanje

In Spanje is de onderzoeksrechter Baltazar Garzón aangeklaagd omdat hij zonder geldige jurisdictie een onderzoek heeft ingesteld naar de tienduizenden oorlogsexecuties en verdwijningen van burgers door de troepen van generaal Francisco Franco tijdens en vlak na de Spaanse Burgeroorlog. Onder andere Human Right Watch heeft Spanje opgeroepen om de amnestie voor misdaden die in tijdens en vlak na de Spaanse Burgeroorlog zijn gepleegd op te heffen. Rechtters voor Rechtters heeft over de vervolging van Garzón inmiddels contact gehad met de ambassadeur voor de mensenrechten in Nederland.

Turkije

Met de contactpersoon in Turkije, een rechter, is inmiddels een contactafspraken gemaakt. Naar aanleiding daarvan zullen eventuele verdere stappen ondernomen

worden. Meer informatie hoopt Rechtters voor Rechtters in de volgende Nieuwsbrief te kunnen verstrekken.

Venezuela

Rechter María Lourdes Afiuni is gearresteerd nadat zij een van corruptie verdachte bankier voorwaardelijk in vrijheid gesteld had omdat zijn voorarrest inmiddels drie jaar duurde. In Venezuela geldt een limiet voor de voorlopige hechtenis van twee jaar. Afiuni is inmiddels gedetineerd sinds december 2009.

Rechtters voor Rechtters heeft contact met een mensenrechtenactivist in Venezuela die zich voor haar zaak inzet. Uit dit contact is gebleken dat de detentie niet alleen zo spoedig mogelijk zou moeten worden beëindigd omdat deze strijdig is met de onafhankelijkheid van de rechters en de rule of law, maar ook omdat voor de veiligheid van Afiuni in de gevangenis wordt gevreesd. Zij zit gedetineerd met vrouwen waarvan zij er zelf een aantal veroordeelde. De VN, Human Right Watch en Amnesty International hebben zich inmiddels tegen de detentie uitgesproken. Rechtters voor Rechtters heeft bij de Venezuelaanse ambassade in Nederland inmiddels om uitleg gevraagd. Voorts is een statement uit gegaan naar de president van Venezuela dhr. Chávez Frías, de president van het Tribunal Supremo de Justicia en twee andere vooraanstaande personen, waarin Rechtters voor Rechtters haar zorg uitspreekt over de situatie, verzoekt rechter Afiuni in vrijheid te stellen en verzoekt om haar een eerlijke rechtsgang te garanderen omringd met alle juridische waarborgen.

ACTIVITEITEN

25 juni 2010, ontmoeting participanten 2^e en 3^e schil

Op vrijdag (in beginsel 's middags) 25 juni 2010 verzorgt het bestuur een bijeenkomst voor iedereen die zich heeft aangemeld om Rechtters voor Rechtters te willen ondersteunen (hetzij als participant voor de 2^e hetzij in de 3^e schil) en een ieder die dat

nog niet heeft gedaan, maar wel op enigerlei manier actief zou willen worden voor Rechtters voor Rechtters. Het exacte programma volgt nog, maar na een inleiding en presentatie van het bestuur zal het woord gegeven worden aan, naar alle waarschijnlijkheid, de reeds eerder in deze Nieuwsbrief genoemde Special Rapporteur

on the Independence of Judges and Lawyers van de Verenigde Naties, mevrouw Knaul de Albuquerque e Silva. Voorts zal er die middag ruimte zijn voor discussie over dit onderwerp. Tot slot zal de middag er op gericht zijn om andere participanten te

leren kennen en om een eerste invulling en taakverdeling te formuleren.

Geïnteresseerden kunnen zich opgeven via: rr@rechtspraak.nl. Zij en zij die dit reeds gedaan hebben, zullen het complete programma binnenkort ontvangen.

LEZING LALIASHVILI

22 april 2010, lezing bij Gerechtshof Arnhem door Tamara Laliashvili.

Op 22 april 2010 heeft er, zoals u elders in deze Nieuwsbrief reeds heeft kunnen lezen, bij het Gerechtshof te Arnhem een lezing plaatsgevonden door de voormalige Georgische rechter Tamara Laliashvili. Onderstaand treft u haar speech aan.

Judiciary in Georgia

Dear ladies and gentlemen,

First of all, please let me express my gratitude for your interest in the judiciary in Georgia. I do believe that the Association Judges for judges can play an important role for the democracy and rule of law in our country. It is a crucial moment for any further democratic development in Georgia, and in the entire region. Since the collapse of the Soviet Union European countries and the USA have been involved in our efforts to build-up a state. Today, critical and constructive support by European experts is even more crucial than any financial support. Today, after more six years after the so-called rose revolution in Georgia we reached a turning point where we realize that many of our positive results from the last decade are jeopardized.

While Georgia was celebrated as a positive model in terms of judiciary reform by the international community in 2001, we have nowadays a judiciary that is weak, dependent and ready to follow any instructions given by the executive branch. Pretending to reform the judiciary and fight against corruption the new government weakened the judicial branch and strengthened the Presidential power through constitutional and legislative changes and replaced dependent and professional judges with new judges who are either young and inexperienced or close allies to the government, in any case easy political tools to ensure total control over the judicial branch.

I will now tell you in a more detailed way what has happened since the so-called rose revolution which

is less but still celebrated as a success story in particular by some Western states, in particular the Unites States.

The new government has planned to carry out judicial reform in two directions: Structural reorganization of the courts and changes in the composition of the courts. Thereby, the government has stated openly its political will to replace all old judges with new ones.

While the official reason for the replacement of judges was to get rid of corrupt judges there are several indications that the main aim of the replacement was to get rid of independent and professional judges who could not easily be used as political tools to express the State policy interest.

How could the government remove old judges and appoint new judges?

According to the law, judges of first and second instance courts of Georgia are appointed by the President of Georgia for 10 years and they can be removed either through disciplinary or criminal prosecution or through reorganization or liquidation of courts.

In the first stage, the government has declared the reorganization or liquidation of courts and has removed half of all acting judges from their positions. Thus, through this method the government got rid off more than one hundred and fifty judges of first and second instance courts.

Some but not all of these judges have been replaced by young judges, who are often inexperienced easily to use for political purposes.

Due to the special constitutional protection it is much more difficult to remove Supreme Court judges. The Supreme Court judge is appointed by the Parliament of Georgia for ten years and can be removed exclusively either through criminal or disciplinary prosecution, or through voluntarily resignation. The government started with the second option and put pressure on judges to resign. In order to ease this path, the Parliament adopted a law according to which a Supreme Court judge, who resigned before January 2006, would receive full compensation of his salary until the end of his term. The result of this policy was that 21 Supreme

Court judges out of 37 judges resigned by the end of 2005.

As to the remaining judges, who refused signing their resignation disciplinary proceedings were initiated immediately after their refusal. There is only one remarkable exception: one judge who is widely known for taking bribes kept his job. It might be no coincidence that this judge is a close relative of the wife of the chairman of the Supreme Court.

I am one of the six judges that decided not to resign and stay in the office, because we were confident that our efforts to build up an independent judiciary during the last eight years could not be destroyed easily. Considering that we have always acted purely in accordance with the Constitution and Georgian laws, and that we have never taken bribes and never followed external interests neither from the government nor from any other parties we were and are today also convinced that it is our duty to continue protecting rights of owns, of citizens, in particular through defending the independent judiciary.

We also believed that our constitution would protect us from any unreasonable and illegal prosecution. Therefore, we openly rejected the government demand to resign and leave the office.

But unfortunately our hopes went in vein:

In September of 2005, the High Council of Justice, a presidential body, has started disciplinary prosecution against judges who refused to leave the office.

We were reiterately offered other jobs in the university or even grants for researching abroad due to our "high professionalism" as governmental representatives argued. Our questions why we should resign from our posts if we are considered as being so highly professional remained without response. To offer other jobs or grant for researching remains to day again as a important alternative from Government (especially from President Saakasvili) to dismiss high ranking Official. During the last five six years Georgia had a 7 Minister of Justus, 4 or 5 Prim minister, 7 Ministry of Defense, 6 or 7 Minister of Education and so on. Most of them were offered grants for studding abroad.

On 25 December 2005, when all international observers were on Christmas holiday, the High Council of Justice suspended me and 4 other Supreme Court judges from the office. One judge received admonition as disciplinary punishment. The Parliament of Georgia consisting of 90 % MPs from the governmental party has approved this decision.

On 10 August 2006 the Disciplinary Chamber of the Supreme Court confirmed decision of disciplinary council of High Council of Justice and finally dismissed me and my Collegues.

We filed a complain at the European Court of Human Rights and wie are ready to defend our rights up to the very end.

Why did they punish us, what were the charges?

There were two charges made formulated by the Disciplinary Council. The first charge was that we violated the law while hearing a criminal case of murder. The case involved killing of 45 year old man by his own brother. The defendant was convicted and sentenced by the court to 3 years of deprivation of liberty.

According to the Georgian law, the victim of the crime has the right to appeal the court sentence. If the victim of the crime is dead, then this right is given to his close relative – including his wife. In this case the right to appeal was used by the common law wife of her dead husband. This wife had children with her husband and was considered as a normal wife, although they did not register their marriage – a common practice in Georgia where couples often choose to marry only in the church without being registered according to the civil law.

The appeal court decided that unregistered wife of the victim could be considered as "wife", therefore, granted the right to appeal to the victim's common law wife.

In our decision, we agreed to the court of appeal and decided that common law wife could also be victim of the crime. Our interpretation of the law was based on standards of the European Convention of Human Rights and other international standards defining the rights of the victim.

In all civilized countries, the judge (and especially Supreme Court Judge) has the power to interpret the law.

Secondly, the High Council of Justice stated that we did not review cases against those defendants who did not appeal against their decisions.

Indeed, the Georgian criminal procedure legislation obliges under certain circumstances the court of appeal and the court of cassation to review cases even when defendants did not appeal themselves. Whenever we reversed or modified decision of lower courts with regard to non complaining defendants, we always wrote it in Supreme Court decision. However it was common and recognized practice not to mention the fact of non complaining defendants if the lower court decision was not changed by us.

The Disciplinary Council decided that this common practice was wrong and we had to mention non complaining defendants in all written decisions.

Thus, the recognition of a common law wife as a victim of a crime and this alleged mistake in judicial decision writing, which the Disciplinary Council himself considers as minor mistake, we 4 judges of the Supreme Court were fired from office. Just let me also briefly mention that the composition of the Council of Justice was against the Georgian law. Close friends of the president of Georgia were included in the Council who did not fulfil the minimal requirements of the law. (In particular art. 75 of the law on Disciplinary Liability of Judges). She did not had a five year professional experience and high university education, which was a requirement of the law. We filed a Complain about it at the Administrative court but the court rejected our complain. And Parliament which consisting of 90 % MPs from the governmental party has changed the law and annulled the requirement of law.

Our case received a wide publicity throughout Georgia. Media called us “rebel” judges and received wide support from NGO sector and

Georgian public, who is interested in having an independent judiciary protecting their rights and not the interests of government.

However, we have serious doubts that this Georgian government can develop a democratic and rule of law based society through dismissing independent and professional judges without legally based reason and through using judges as political tools and interfering into any ongoing judiciary cases as it is practice nowadays in Georgia.

Given that there are no real independent branches in the Georgian state anymore, that the civil society and the media has been seriously weakened since the so-called rose revolution Georgia needs critical and constructive support from Europe in order to become a democratic and rule of law based state.

For this reason I do believe that it is of utmost importance for our region that you invited us to this conference. Thank you very much again!

TOT SLOT

Wie zich na lezing van deze Nieuwsbrief aangesproken voelt en actief zou willen worden voor Rechters voor Rechters (en in de 2^e of 3^e schil zou willen meedoen), wordt bij deze van harte uitgenodigd zich aan te melden via het huidige emailadres: rr@rechtspraak.nl, zo mogelijk onder vermelding van kennis over, ervaring met of interesse in een land of regio waaraan hij of zij aandacht zou willen besteden. Rechters voor Rechters hoopt op zo veel mogelijk geïnteresseerden. Indien u rechters en/of raadsheren kent die geïnteresseerd (zouden

kunnen) zijn in het werk van de Stichting, schroomt u dan ook niet om deze brief aan hen door te sturen.

Financiële bijdragen zijn natuurlijk ook van harte welkom op rekening **8071562** ten name van Stichting Rechters voor Rechters. Zoals u in deze nieuwsbrief hebt kunnen lezen heeft de stichting al tal van activiteiten ondernomen. Dat kan alleen worden gecontinueerd als er ook voldoende gelden daarvoor beschikbaar zijn. Uw hulp is daartoe onmisbaar.

Deze Nieuwsbrief is verzonden aan personen die kenbaar hebben gemaakt of van wie verwacht werd dat zij daarin geïnteresseerd zouden zijn. Indien u geen prijs stelt op het ontvangen van volgende Nieuwsbrieven van Stichting Rechters voor Rechters, kunt u dit kenbaar maken via rr@rechtspraak.nl. **Mocht u deze Nieuwsbrief niet rechtstreeks van Stichting Rechters voor Rechters hebben ontvangen en zou u dat in de toekomst wel graag willen, dan kunt u zich voor de Nieuwsbrief aanmelden via voornoemd emailadres.** Ook wijzingen van uw emailadres of als u de Nieuwsbrief liever op een ander emailadres ontvangt, kunt u op die wijze doorgeven.